

Eindrapportage Aanscherping Toezicht en Handhaving

1 januari 2014 – 31 december 2014

Inhoud

Samenvatting	4
1 Toelichting op de rapportage Aanscherping Toezicht en Handhaving.....	6
1.1 Achtergrond: Aanscherping Toezicht en Handhaving.....	6
1.2 Doel van de eindrapportage	7
1.3 Onderzoeksvragen.....	7
1.4 Dataset en datakenmerken	7
1.5 Leesaanwijzingen	7
2 Taakmandaat en aanscherping Toezicht en Handhaving	8
2.1 Taakmandaat en toetsing tot december 2013.....	8
2.2 Maatregelen Aanscherping Toezicht en Handhaving	9
2.3 Gebruik van taakmandaat.....	10
3 Verhoging aantal controles	11
3.1 Standaard indicatieprotocol.....	11
3.2 Herindicatie taakmandaat	12
3.3 Indicatiemelding.....	14
3.4 Samenvatting	15
4 Meer diepgaander controles.....	16
4.1 Herindicatie taakmandaat	16
4.2 Indicatiemelding.....	17
5 Toetsing Portero-account	18
5.1 Toegang tot Portero	18
5.2 Cliënttoestemming.....	19
6.1 Upcoding Standaard indicatieprotocol.....	21
6.2 Upcoding Herindicatie taakmandaat.....	22
6.3 Upcoding Indicatiemelding	22
6.4 Upcoding Taakmandaat	23
6.5 Interventies.....	24
7 Belangrijkste resultaten van Aanscherping Toezicht en Handhaving.....	25

Samenvatting

De staatssecretaris van het ministerie van VWS heeft op 2 oktober 2013 een brief naar de Tweede Kamer gestuurd over het onderzoek van het CIZ naar upcoding (te hoge indicatie) bij indicatietrajecten met taakmandaat. Naar aanleiding daarvan zijn maatregelen afgekondigd om het toezicht en handhavingsbeleid op indicatiestelling met taakmandaat aan te scherpen om upcoding tegen te gaan. Concreet betrof dit:

- verhoging van het aantal controles;
- meer diepgaander controles;
- toetsing van de Portero-accounts;
- invoering van sancties bij upcoding.

Per 25 november 2013 zijn de toetsingen van Standaard indicatieprotocollen (SIP) verhoogd van gemiddeld 5 naar 30%. Toetsingen van Herindicaties via Taakmandaat (HiT) zijn verhoogd van gemiddeld 25 naar 30%. Per 1 december 2013 werden ook de indicatiemeldingen 80-plus (IM) getoetst, dit gebeurde gemiddeld 30% steekproefsgewijs achteraf, onjuiste besluiten werden vanaf 1 januari 2014 gecorrigeerd.

Nieuw in het beleid was dat zorgaanbieders (tijdelijk) van het taakmandaat konden worden afgehaald. Bij een 'herstart' werd de betreffende zorgaanbieder het eerste kwartaal 100% getoetst. Nieuw was ook dat er diepgaander werd getoetst door middel van een face-to-face contact als de situatie van de cliënt niet of niet geheel geverifieerd kon worden. Daarnaast is controle uitgevoerd op de naleving van de voorwaarden van het Portero-contract.

Opvallend is dat het aandeel SIP's heel geleidelijk is gestegen over de periode 2012 t/m 2014. De HiT's en de IM's vertonen echter een terugval in 2014. Mogelijk is dit een gevolg van de Aanscherping Toezicht en Handhaving. We kunnen hierover echter niet zonder meer harde conclusie trekken omdat ook andere factoren een rol kunnen spelen, zoals de invoering van Portero die samenviel met de Aanscherping Toezicht en Handhaving.

Het feitelijke gemiddelde getoetste percentage in 2014 bij de HiT's is 26%, bij de IM's is dit 24% en bij de SIP's 32%. Het feitelijke percentage was afhankelijk van de regimes die van toepassing waren voor zorgaanbieders.

In alle drie de vormen van taakmandaat was het aantal conforme besluiten gestegen gedurende het jaar. De IM had met gemiddeld 92% de meeste conforme besluiten, de SIP's volgden met 91% en de HiT's had een gemiddeld conform percentage van 86%.

In alle drie vormen van taakmandaat is de upcoding in 2014 teruggelopen. Het gemiddelde percentage upcoding over 2014 over alle drie vormen van taakmandaat was 4,3%.

Het percentage gevallen waarbij diepgaander moet worden getoetst, is teruggelopen en het aantal conforme uitkomsten, is gestegen.

Uit de controles van de Portero-accounts bleek dat de regels met betrekking tot toegang niet goed werden nageleefd, het aantal afwijkingen is echter fors gedaald in de loop van 2014. De resultaten van de controles op de cliënttoestemming zijn in de loop van het jaar verbeterd, 20% van de gecontroleerde dossiers in het laatste kwartaal bevatte echter nog steeds onvoldoende gegevens. Dat wil niet zeggen dat de cliënt geen akkoord heeft gegeven, het is echter niet te controleren of dit zo is.

Gedurende het jaar is er flink verloop geweest in de toetsingsregimes voor zorgaanbieders, er is vooral een forse toename te zien van het aantal zorgaanbieders dat onder het lage toetsingsregime viel. Opvallend is dat het aantal accounts gedurende het jaar is gedaald.

We kunnen concluderen dat de verscherping van Toezicht en Handhaving in 2014 heeft geleid tot een kwaliteitsverbetering van de besluiten die met taakmandaat zijn afgegeven.

1 Toelichting op de rapportage Aanscherping Toezicht en Handhaving

Sinds de oprichting van het CIZ in 2005 is ervaring opgedaan met diverse vormen van mandaat van de AWBZ-indicatiestelling aan zorgaanbieders en het toezicht daarop door het CIZ. Bij de start van de Wet langdurige zorg op 1 januari 2015 zijn alle vormen van mandaat vervallen; uitgezonderd de mandatering die is afgesproken in het kader van de Experimenten Regelarme Instellingen (ERAI).

De ervaring heeft geleerd dat veel zorgaanbieders goed in staat zijn om goede indicatie-adviezen af te geven, maar er zijn ook diverse signalen geweest dat dit niet altijd goed gebeurde en dat kan direct van invloed zijn op de zorgkosten. In 2013 is er naar aanleiding van Kamervragen door het CIZ een steekproef gedaan waaruit bleek dat bij 23% van de gevallen sprake was van te hoge indicering (upcoding) bij de gemandateerde indicatiestelling. Op basis van deze uitkomst is het toetsingsbeleid onmiddellijk aangescherpt en is het mogelijk geworden om zorgaanbieders de toegang tot het taakmandaat te ontzeggen.

Voor een gezond evenwicht tussen snelheid van handelen en de rechtmatigheid van besluitvorming is toezicht en handhaving onontbeerlijk gebleken.

Om de ervaringen niet verloren te laten gaan is een eindrapportage opgesteld. Dit eindrapport geeft een overzicht van de informatie die is verzameld tijdens het aangescherpte beleid op Toezicht en Handhaving in 2014.

1.1 Achtergrond: Aanscherping Toezicht en Handhaving

In het debat van 23 mei 2013 is fraude in de zorg besproken in de Tweede Kamer. Dit onder andere naar aanleiding van een artikel in de Volkskrant en een uitzending van Brandpunt over fraude in de AWBZ. De algemene strekking was dat deskundigen hun zorgen uitten over situaties waarin cliënten bij een aanvraag voor zorg vanuit de AWBZ als ernstiger zorgbehoevend werden voorgesteld waardoor uiteindelijk een zwaarder Zorgzwaarte pakket (ZZP) resulteerde dan strikt noodzakelijk. De minister en staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben in een brief, 'aanpak zorgfraude' (15 mei 2013), de te nemen maatregelen in kaart gebracht en aangegeven dat er onderzoek komt naar de risico's op onregelmatigheden bij het indiceren door zorgaanbieders en onderzoek naar of en zo ja op welke wijze het CIZ (nadere) handhavingsbevoegdheden kan en moet krijgen. Vervolgens heeft VWS het CIZ verzocht om inzicht te verschaffen in de mate waarin upcoding plaatsvindt bij gemandateerde indicatiestelling, met een advies welke aanvullende maatregelen zouden moeten worden getroffen om dit tegen te gaan.

De staatssecretaris van VWS heeft op 2 oktober 2013 een brief naar de Tweede Kamer gestuurd met de uitslag van het onderzoek van het CIZ naar upcoding¹ bij indicatietrajecten met taakmandaat. Uit het onderzoek was gebleken dat 31% van de recente gemandateerde indicaties foutief was, dat 23% van de gemandateerde indicaties kon worden aangemerkt als upcoding, dat 8% van de gemandateerde indicaties lager lag dan geïndiceerd zou zijn door het CIZ en dat in 69% van de gemandateerde indicaties de juiste indicatie was afgegeven door de zorgaanbieder.

Onder upcoding wordt verstaan:

De geobjectiveerde zorgbehoefte van de cliënt komt blijkens toetsing door het CIZ niet overeen met de inhoud van het door de zorgaanbieder aangevraagde indicatiebesluit. Op het moment van het besluit is er een andere aanspraak, namelijk een lagere klasse, een ander ZZP of een andere functie of er is geen aanspraak.

Naar aanleiding van het rapport over upcoding zijn maatregelen afgekondigd om het toezicht en handhavingsbeleid op indicatiestelling met taakmandaat aan te scherpen om upcoding tegen te gaan. Concreet betrof dit:

¹ Rapportage 'Onderzoek omvang upcoding gemandateerde indicatiestelling en aanbevelingen' september 2013

- verhoging van het aantal controles;
- meer diepgaander controles;
- toetsing van de Portero-accounts;
- invoering van sancties bij upcoding.

Het CIZ heeft op dringend verzoek van VWS deze maatregelen in een korte periode voorbereid om ze per december 2013 in te zetten.

1.2 Doel van de eindrapportage

Het doel van deze eindrapportage is een overzicht te geven van de informatie die is verzameld over het aangescherpte beleid voor Toezicht en Handhaving. Dit gebeurt aan de hand van de cijfers uit de kwartaalrapportages Aangescherpte Toezicht & Handhaving.

1.3 Onderzoeksvragen

De vragen die worden beantwoord in de eindrapportage Aanscherping Toezicht en Handhaving zijn:

1. In welke mate is gebruik gemaakt van het taakmandaat? (hoofdstuk 2)
2. Wat waren de toetsingsresultaten bij taakmandaat? (hoofdstuk 3)
3. Wat waren de bevindingen met betrekking tot diepgaander te toetsen? (hoofdstuk 4)
4. Wat is de uitkomst van de van de controle op de naleving van het Portero-contract? (hoofdstuk 5)
5. Wat is het effect geweest van de aanscherping van Toezicht en Handhaving op het percentage upcoding? (hoofdstuk 6)
6. Welke toetsingsregimes zijn toegepast in 2014? (hoofdstuk 6)

1.4 Dataset en datakenmerken

Het CIZ beschikt over een database waarin alle AWBZ-indicaties zijn opgeslagen die door het CIZ zijn afgegeven sinds de oprichting in 2005. Alle cijfers gepubliceerd in deze rapportage zijn gebaseerd op die database.

1.5 Leesaanwijzingen

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de vormen van taakmandaat met de bijbehorende toetsingen tot en na de invoering van de maatregelen aanscherping toezicht en handhaving en het gebruik van taakmandaat.

De eerste maatregel, verhoging van het aantal controles wordt beschreven in hoofdstuk 3. Hierbij wordt per vorm van mandaat de uitkomst van de toetsingen gepresenteerd.

In hoofdstuk 4 worden de uitkomsten van de maatregel meer diepgaander controles inzichtelijk gemaakt.

De uitkomsten van de maatregel Toetsing Portero-account, zowel de toegang als de toestemming van de cliënt staan beschreven in hoofdstuk 5.

In hoofdstuk 6 worden de uitkomsten van de laatste maatregel, invoering van sanctiebeleid, gepresenteerd. Hierbij wordt per taakmandaat het verloop van de upcoding beschreven.

De belangrijkste conclusies zijn in hoofdstuk 7 opgenomen van de maatregelen aanscherping toezicht en handhaving.

2 Taakmandaat en aanscherping Toezicht en Handhaving

2.1 Taakmandaat en toetsing tot december 2013

De taakmandaten Standaard indicatieprotocollen (SIP) en Herindicatie via Taakmandaat (HiT) werden bij hun start al gecontroleerd door het CIZ. De zorgaanbieders ontvingen iedere maand een overzicht van hun toetsingsresultaten. De werkwijzen van de toetsing varieerde; de toetsing van SIP's was bijvoorbeeld achteraf minder en intensief dan die van HiT's.

1 Standaard indicatieprotocol

De eerste vorm van taakmandaat was het Standaard indicatieprotocol, het CIZ heeft deze vorm van taakmandaat al snel in 2005 geïntroduceerd. Zorg van tijdelijke aard, die evident was en die op grond van een beperkte vragenlijst voldeed aan de vereisten, kon direct worden ingezet door de zorgaanbieder. Het CIZ toetste achteraf bij 5% van de SIP's of aan de vormvereisten was voldaan, afwijkingen leidden niet tot bijstellingen van indicatiebesluiten.

Het doel van de SIP-toetsing was controle op de naleving van procedurele afspraken en kwaliteitsbewaking. De SIP-toetsing gebeurde achteraf, het indicatiebesluit werd niet aangepast. De toetser beoordeelde of de beschrijving van de aangevraagde SIP van toepassing² was en of de gestandaardiseerde vervolgvragen (kernvragen) juist waren beantwoord. Op basis van het trechtermodel zijn per specifieke SIP kernvragen geformuleerd. Zoals vragen over gebruikelijke zorg, mantelzorg en inzet van hulpmiddelen. Het indicatiebesluit was conform als de 'Toelichting SIP' en de kernvragen juist waren gevuld.

2 Herindicatie Taakmandaat

In 2011 is een start gemaakt met de Herindicaties via Taakmandaat, zorgaanbieders konden een wijziging aanvragen op reeds geïndiceerde AWBZ-zorg. Bij 75% van de verzoeken werd ongezien door het CIZ een indicatiebesluit afgegeven, 25% van de verzoeken werd getoetst en eventueel bijgesteld door een indicatiesteller van het CIZ alvorens het indicatiebesluit werd afgegeven.

Het doel van de HiT-toetsing was de beoordeling of het door de zorgaanbieder voorbereide indicatiebesluit een terechte aanspraak was op AWBZ-zorg, conform de 'Beleidsregels AWBZ' en het 'Besluit zorgaanspraken'. HiT-toetsing gebeurde vooraf: het indicatiebesluit kon worden aangepast. De toetser deed volledig onderzoek naar de cliëntsituatie volgens het uniform afwegingskader: het trechtermodel. De toetser vergeleek de uitkomsten van het eigen onderzoek met het advies van de zorgaanbieder. Het advies was niet conform als er sprake was van één of meer afwijkingen, zoals afwijkende grondslag, stoornissen en beperkingen leidend tot een ander besluit, andere functies en klassen of zorgzwaartepakket. Ook als de aanvraag niet volledig integraal was, niet alle functies waren gewijzigd en/of aangevraagd, of er was geen sprake van een aanspraak voor Verblijf. De uitkomst van de geldigheidsduur werd wel geregistreerd, maar had geen invloed op de beoordeling. Als de toetser geen betrouwbaar, geobjectiveerd advies kon geven, volgde een face-to-face onderzoek in het primaire proces van het CIZ.

3 Indicatiemelding

Eind 2011 is de meest vergaande vorm van taakmandaat van start gegaan, de Indicatiemelding voor verblijf 80-plus (IM). Alle verzoeken van zorgaanbieders voor verblijf van 80 jarigen en ouder werden door het CIZ ongezien omgezet in een indicatiebesluit. Bij de start is met VWS afgesproken dat het CIZ zou monitoren of er effecten waren op de AWBZ-rechten.

² Hierbij werd gekeken of de juiste SIP was aangevraagd of dat er geen sprake was van AWBZ zorg of het een reguliere aanvraag moest zijn.

4 Experimenten Regelarme Instellingen

Sinds 2013 is er aan een aantal zorgaanbieders mandaat verleend om de indicatiestelling te doen in het kader van de Experimenten Regelarme Instellingen (ERAI), zonder een vorm van toetsing door het CIZ. In deze rapportage zijn de ervaringen met de ERAI niet meegenomen.

2.2 Maatregelen Aanscherping Toezicht en Handhaving

Naar aanleiding van het rapport over upcoding zijn maatregelen afgekondigd om het toezicht en handhavingbeleid op indicatiestelling met taakmandaat aan te scherpen om upcoding tegen te gaan.

1 Verhoging aantal controles

Vanaf eind november 2013 werden de toetsingen uitgebreid en verhoogd:

- Per 25 november 2013 was het toetsingspercentage bij SIP's verhoogd van gemiddeld 5% naar gemiddeld 30%;
- Per 25 november 2013 was het toetsingspercentage bij HiT's verhoogd van gemiddeld 25% naar gemiddeld 30%, bij niet conform besluit, werd het besluit aangepast;
- Per 1 december 2013 was toetsing van de indicatiemelding 80+ ingevoerd, gelijk aan de werkwijze bij HiT, gemiddeld 30%; bij niet conform besluit, werd vanaf 1 januari 2014 het besluit aangepast;

2 Meer diepgaande controles

De controles van het CIZ op gemandateerde indicatiestellingen zijn vanaf november 2013 inhoudelijk geïntensiveerd. Dit betekende dat diepgaander werd getoetst, waarbij op basis van de professionele expertise de toetsers indien noodzakelijk:

- Opnieuw contact had met cliënt / diens wettelijk vertegenwoordiger;
- Contact had met zorgvrager;
- Contact had met medisch adviseur CIZ;
- Contact had met arts / specialist;
- Medische informatie opvroeg.

3 Toetsing Portero-accounts

De naleving hiervan richtte zich op de toegang tot Portero (de elektronische aanmeldfunctionaliteit die op 25 november 2013 in werking is getreden) en de toestemming van de cliënt voor het indienen van de aanvraag. Het doel van toetsing van de Portero-accounts was het creëren van meer bewustwording bij zorgaanbieders tot juiste gebruik/beheer van de Portero-account en het indienen van een aanvraag met een juist gevulde toestemmingsverklaring.

4 Invoering van sancties bij upcoding

Afhankelijk van het toetsresultaat werden interventies gedaan. Iedere drie maanden werd de balans opgemaakt aan de hand van toetsingsresultaten en naleving van de overeenkomst met betrekking tot het Portero-account in de voorafgaande twee en een halve maand. Zorgaanbieders ontvingen maandelijks een rapportage met hun toetsingsresultaten.

Er waren vervolgens vijf (A t/m E) maatregelen mogelijk:

- A. Bij een zeer goed toetsresultaat (meer dan 90 procent conform de norm) werd het toetsingspercentage verlaagd naar 10 procent toetsing voor HiT's en IM's;
- B. Bij een toetsingsresultaat tussen de 80 en 90 procent conform de norm, gold een handhaving van 30 procent toetsing voor HiT's en IM's;
- C. Bij een toetsingsresultaat lager dan 80 procent conform de norm startte een verbetertraject ter stimulering van de prestaties. Het toetsingspercentage werd verhoogd voor een periode van drie maanden van 30 naar 50 procent. In het verbetertraject werden de toetsingsresultaten intensiever besproken door het CIZ met de zorgaanbieder. De zorgaanbieder was verantwoordelijk voor een eigen plan van aanpak in dit verbetertraject.

- D. Bij een toetsingsresultaat lager dan 80 procent conform de norm na het verbetertraject, volgde een afsluiting van de HiT / IM- mandaatrechten in Portero voor de periode van drie maanden. De bestuurder van het CIZ informeerde het bestuur van de zorgaanbieder schriftelijk over de afsluiting van de mogelijkheid tot het doen van indicatiestelling via taakmandaat.
- E. Na drie maanden kon de zorgaanbieder herstarten. Er volgde een periode van drie maanden 100 procent toetsing van de HiT / IM. De zorgaanbieder moest minimaal 80 procent conform de norm scoren. Was dat niet het geval dan werd de zorgaanbieder na deze drie maanden definitief afgesloten van mandaatrechten HiT / IM. De zorgaanbieder hield de mogelijkheid om via Portero een reguliere aanvraag en SIP in te dienen.

2.3 Gebruik van taakmandaat

De beoogde werking van het toetsings- en handhavingsbeleid was tweeledig. Enerzijds kon door middel van toetsing, indien nodig, een bijstelling plaatsvinden in de aangevraagde zorg. Dit kon een direct effect hebben op de AWBZ uitgaven. Anderzijds kon het toetsingsbeleid invloed hebben op het aanvraaggedrag van zorgaanbieders. De mate waarin het toetsingspercentage en het moment van een toetsing het aanvraaggedrag van zorgaanbieders beïnvloeden, is onderzocht in het 'Meten is Weten' experiment dat in 2013 in opdracht van het CIZ is uitgevoerd door de VU³. Uit dit onderzoek is onder meer gebleken dat achteraf toetsing, in plaats van vooraf toetsing, leidt tot substantieel meer HiT-aanvragen en dat de toename in het aantal HiT's niet geheel kon worden verklaard uit substitutie met andere typen aanvragen. Er werd geen effect gevonden van variatie in het toetsingspercentage van de SIP's op het aanvraaggedrag van de zorgaanbieders. Een belangrijke conclusie was dat vooraf toetsen bij ondermaats presteren zinvol is.

In tabel 2.3.1 is het aantal positieve indicatiebesluiten, verdeeld naar aanvraagsoort, per jaar weergegeven. Naast de aantallen wordt het procentuele aandeel in de aanvragenstroom weergegeven. Opvallend is dat het aandeel SIP's heel geleidelijk is gestegen over de drie weergegeven jaren. De HiT's en de IM's vertonen een terugval in 2014. Mogelijk is de daling een gevolg van de Aangescherpte Toetsing en Handhaving. Een aantal zorgaanbieders heeft aangegeven dat zij na de aanscherping van Toezicht en Handhaving bij twijfel vaker een reguliere aanvraag indienen. Hierover zijn echter niet zonder meer harde conclusie te trekken, omdat ook andere factoren een rol kunnen spelen. Zo konden zorgaanbieders sinds 25 november 2013, gebruik maken van Portero om aanvragen in te dienen. Enerzijds konden zorgaanbieders met het nieuwe systeem tijd besparen bij het invullen van de aanvragen als de gegevens van bekende cliënten automatisch ingevuld werden. Anderzijds konden de aanvragen alleen ingediend worden als alle gevraagde informatie ingevuld werd. Dit had als doel om de kwaliteit van de aanvragen te verhogen en zou ook het aantal aanvragen (in neerwaartse zin) kunnen beïnvloeden.

Tabel 2.3.1 Aantal positieve indicatiebesluiten verdeeld naar aanvraagsoort per jaar en het procentuele aandeel in de aanvragenstroom.

Aanvraagsoort	2012		2013		2014	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
SIP	242.190	31%	264.415	33%	261.830	34%
HiT	63.030	8%	88.240	11%	52.550	7%
IM	48.680	6%	64.360	8%	41.210	5%
ERAI	0	0%	37.765	5%	37.915	5%
Niet gemandateerd	430.365	55%	337.945	43%	387.985	50%
Totaal	784.260	100%	792.730	100%	781.480	100%

³ Proeftuin Onderzoek 'Meten is weten' uitgevoerd door: Prof. dr. M. Lindeboom, Prof. dr. B. van der Klaauw, S. Vriend MSc, Vrije Universiteit Amsterdam, Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde Afdeling Algemene Economie, 29 november 2013

3 Verhoging aantal controles

Vanaf eind november 2013 was het aantal controles verhoogd. Voor de Standaard indicatieprotocollen (SIP) een verhoging van gemiddeld 5 naar 30%. Toetsingen van Herindicaties via Taakmandaat (HiT) waren verhoogd van gemiddeld 25 naar 30%. Per 1 december 2013 werden ook de indicatiemeldingen 80-plus (IM) gemiddeld 30% getoetst.

In de onderstaande paragrafen geven de tabellen de toetsingsresultaten weer over het jaar 2014. Ze tonen per kwartaal in 2014 het aantal besluiten dat is genomen, het aantal afgeronde toetsingen, het percentage dat is getoetst en van de afgeronde toetsingen de aantallen en de percentages conform en niet conform. In de figuren is de trend zichtbaar van het aantal toetsingen en de verhouding conform versus niet conform, en het aantal besluiten over de 12 maanden in 2014.

Conform wil zeggen dat het besluit van de zorgaanbieder juist is conform de Beleidsregels indicatiestelling AWBZ 2014 en de Regeling zorgaanspraken AWBZ, zoals nader beschreven in de Indicatiewijzer en de werkinstructies van het CIZ.

Niet conform betekent dat het besluit van de zorgaanbieder niet juist is conform Beleidsregels en de Regeling zorgaanspraken.

3.1 Standaard indicatieprotocol

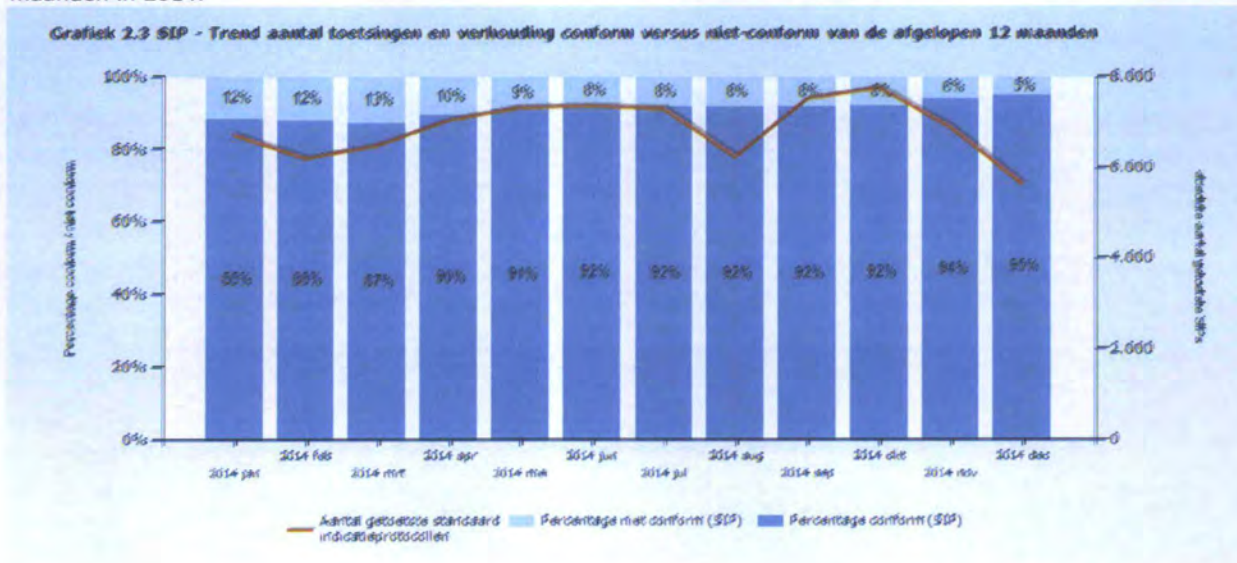
Per 25 november 2013 was de toetsing SIP verhoogd van gemiddeld 5 procent naar gemiddeld 30 procent. Omdat niet alle mandaten getoetst konden worden (bijvoorbeeld door overlijden van de cliënt), lag het gemiddelde lager in het eerste kwartaal van 2014 dan de gewenste 30 procent. Met ingang van 1 april 2014 was dit aangepast, zodat het gemiddelde minimaal op 30 procent uitkwam.

In tabel 3.1 en figuur 3.1.2 is te zien dat het aantal SIP's in het jaar afneemt. Het aandeel SIP's is in 2014 wel gestegen (zie tabel 2.3.1). Van de getoetste SIP besluiten is het aantal conform van 88 procent gestegen naar 94 procent. Figuur 3.1.1 laat de verhouding conform – niet conform per maand zien.

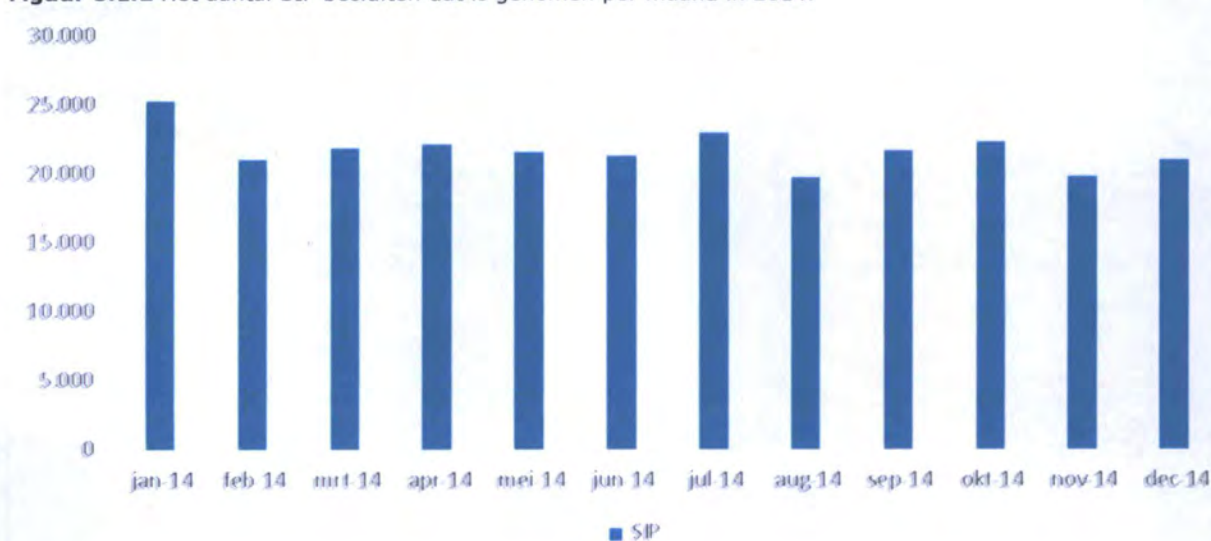
Tabel 3.1 Het aantal SIP besluiten dat is genomen, het aantal afgeronde toetsingen, het percentage dat is getoetst en van de afgeronde toetsingen de aantallen en de percentages conform en niet conform, per kwartaal in 2014.

Standaard indicatieprotocol (SIP)	aantal besluiten	aantal afgeronde toetsingen	% getoetst	conform besluit		niet conform besluit	
Q1	68.418	19.482	28%	17.123	88%	2.359	12%
Q2	65.329	21.798	33%	19.830	91%	1.968	9%
Q3	64.775	21.154	33%	19.395	92%	1.759	8%
Q4	63.432	20.357	32%	19.071	94%	1.286	6%
Totaal	261.954	82.791	32%	75.419	91%	7.372	9%

Figuur 3.1.1 De trend van het aantal SIP toetsingen en de verhouding conform versus niet conform, over de 12 maanden in 2014.

Figuur 3.1.2 Het aantal SIP besluiten dat is genomen per maand in 2014.

3.2 Herindicatie taakmandaat

Per 25 november 2013 was de toetsing HiT verhoogd van gemiddeld 25 procent naar gemiddeld 30 procent. Omdat niet alle mandaten getoetst konden worden (bijvoorbeeld door overlijden van de cliënt), lag het gemiddelde lager in het eerste kwartaal van 2014 dan de gewenste 30 procent. Met ingang van 1 april 2014 was dit aangepast, zodat het gemiddelde minimaal op 30 procent uitkwam.

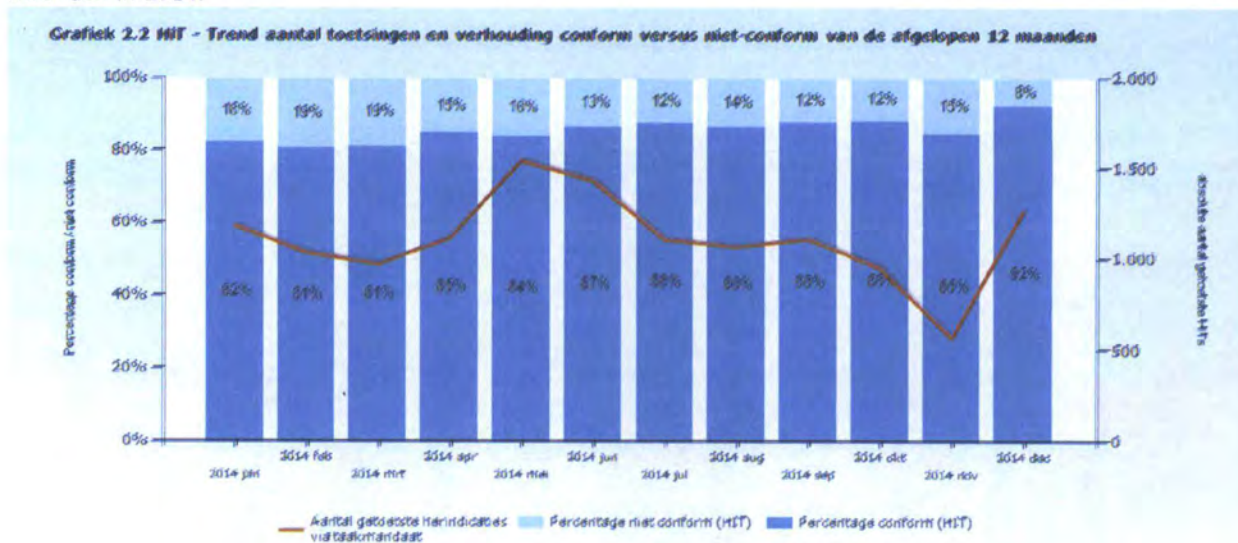
In tabel 3.2 en figuur 3.2.2 is te zien dat het aantal HiT's in het jaar schommelde. De verhoging van het aantal toetsingen, maar ook de invoering van de sancties (zie hoofdstuk 6) kunnen hierbij een rol hebben gespeeld. Een aantal zorgaanbieders heeft ook aangegeven dat zij na de aanscherping van Toezicht en Handhaving bij twijfel vaker een reguliere aanvraag indienden. De invoering van de Wet langdurige zorg op 1 januari 2015 kan een mogelijke verklaring zijn voor de verhoging van het aantal HiT's in december 2014.

Van de getoetste HiT besluiten is het aantal conform van 81 procent gestegen naar 89 procent. Figuur 3.2 laat de verhouding conform – niet conform per maand zien.

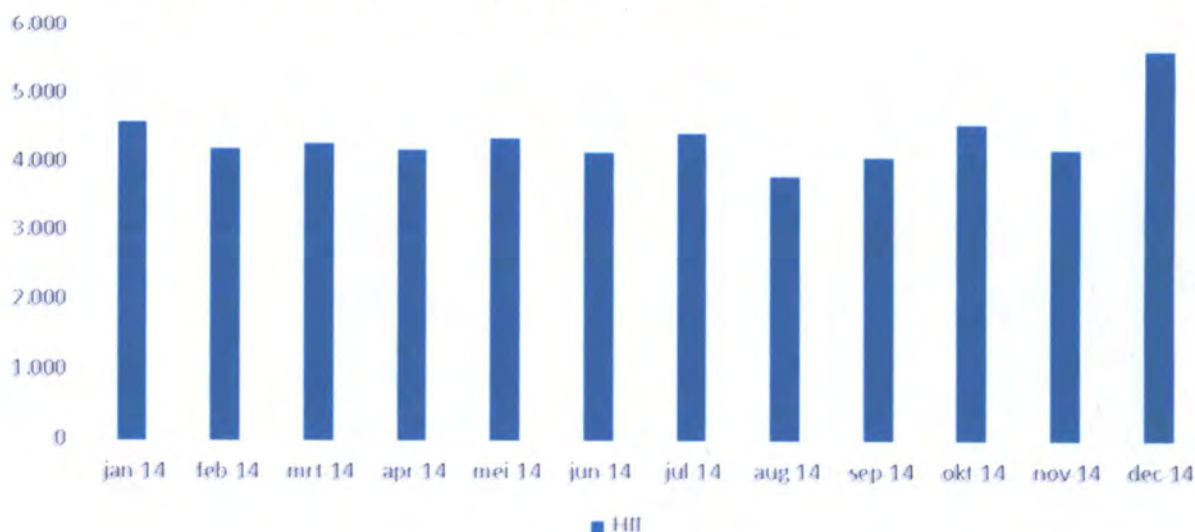
Tabel 3.2 Het aantal HiT besluiten dat is genomen, het aantal afgeronde toetsingen, het percentage dat is getoetst en van de afgeronde toetsingen de aantallen en de percentages conform en niet conform, per kwartaal in 2014.

Herindicatie taakmandaat (HiT)	aantal besluiten	aantal afgeronde toetsingen	% getoetst	conform besluit		niet conform besluit	
Q1	13.121	3.210	24%	2.615	81%	595	19%
Q2	12.741	4.104	32%	3.498	85%	606	15%
Q3	12.359	3.310	27%	2.891	87%	419	13%
Q4	14.408	2.805	19%	2.508	89%	297	11%
Totaal	52.629	13.429	26%	11.512	86%	1917	15%

Figuur 3.2.1 De trend van het aantal HiT toetsingen en de verhouding conform versus niet conform, over de 12 maanden in 2014.

Figuur 3.2.2 Het aantal HiT besluiten dat is genomen per maand in 2014.

3.3 Indiciemelding

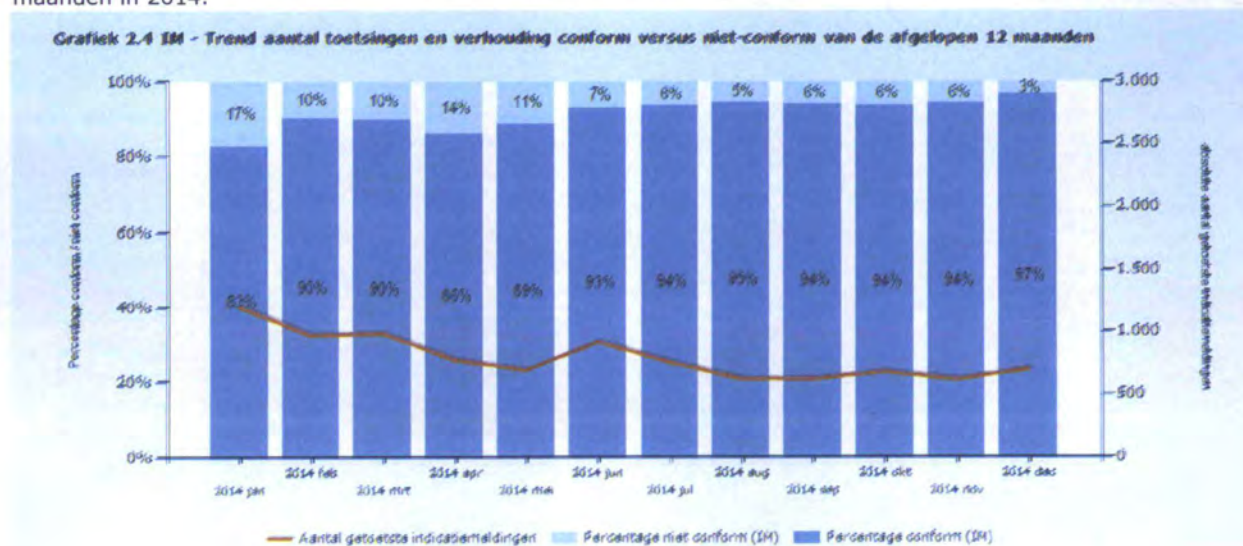
Per 1 december 2013 werd ook voor de IM toetsing ingevoerd met een gemiddelde van 30 procent. Met ingang van 1 januari 2014 werden onjuiste besluiten, net zoals bij de HiT, door het CIZ herzien.

In tabel 3.3 en figuur 3.3.2 is te zien dat het aantal IM's in het jaar schommelde. Al hoewel hier geen harde verklaringen voor zijn, kan de daling in het tweede en derde kwartaal te maken hebben met de invoering van de sancties (zie hoofdstuk 6). Een aantal zorgaanbieders heeft ook aangegeven dat zij na de aanscherping van Toezicht en Handhaving bij twijfel vaker een reguliere aanvraag indienden. De invoering van de Wet langdurige zorg op 1 januari 2015 kan een mogelijke verklaring zijn voor de sterke stijging van het aantal indicatiemeldingen in december 2014. Van de getoetste IM besluiten is het aantal conform van 87 procent gestegen naar 95 procent. Figuur 3.3 laat de verhouding conform – niet conform per maand zien.

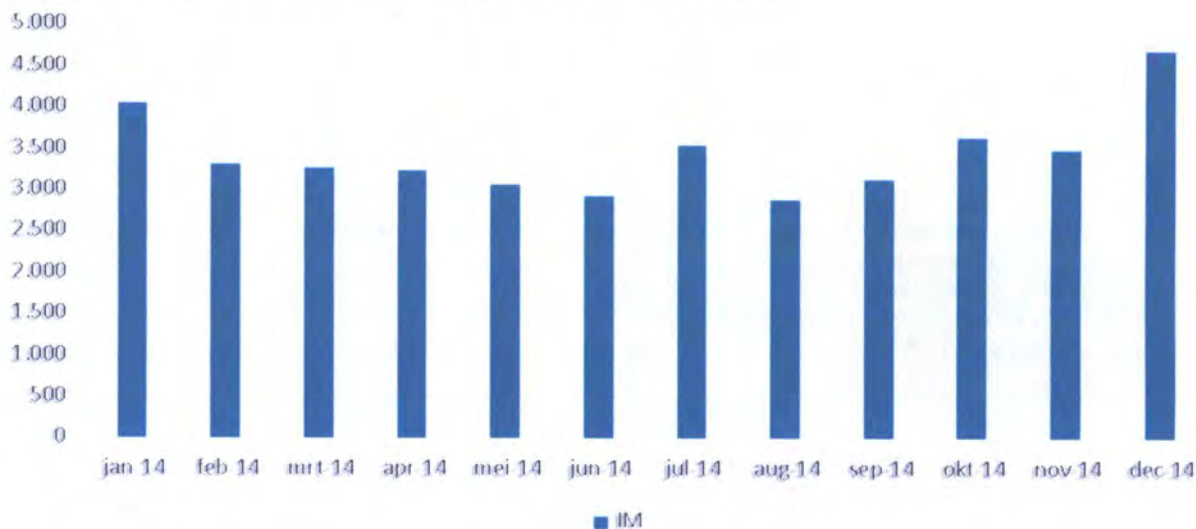
Tabel 3.3 Het aantal IM besluiten dat is genomen, het aantal afgeronde toetsingen, het percentage dat is getoetst en van de afgeronde toetsingen de aantallen en de percentages conform en niet conform, per kwartaal in 2014.

Indiciemelding (IM)	aantal besluiten	aantal afgeronde toetsingen	% getoetst	conform besluit		niet conform besluit	
Q1	10.627	3.192	30%	2.789	87%	403	13%
Q2	9.233	2.418	26%	2.166	90%	252	10%
Q3	9.584	2.039	21%	1.919	94%	120	6%
Q4	11.799	2.026	17%	1.924	95%	102	5%
Totaal	41.243	9.675	24%	8.798	92%	877	9%

Figuur 3.3.1 De trend van het aantal IM toetsingen en de verhouding conform versus niet conform, over de 12 maanden in 2014.

Figuur 3.3.2 Het aantal IM besluiten dat is genomen per maand in 2014.

3.4 Samenvatting

Het feitelijk gemiddelde getoetste percentage toetsingen in 2014 bij de Herindicatie taakmandaat was 26%, bij de Indicatiemelding was dit 24% en voor de Standaard indicatie protocollen 32%. De feitelijke toetsingspercentages waren afhankelijk van het toetsingsregiem, zoals beschreven in hoofdstuk 6.

In alle drie de vormen van taakmandaat was het aantal conforme besluiten gestegen gedurende het jaar. De Indicatiemelding had de meeste conforme besluiten, gemiddeld 92%.

De Standaardindicatieprotocollen volgden met 91% en de Herindicatie taakmandaat had een gemiddeld conform percentage van 86%.

4 Meer diepgaander controles

Als de CIZ toetser onvoldoende informatie had om bij de toetsing een besluit te kunnen afgeven, dan was er bij de Herindicatie via taakmandaat en de Indiciemelding de mogelijkheid om diepgaander te toetsen. Bij de diepgaandere toetsing deed de toetser de beoordeling op basis van het bestaande dossier, de gegevens zoals gevuld door de zorgaanbieder en de extra aanvullingen vanuit het eigen onderzoek. Een face-to-face contact kon worden ingezet als de situatie van de cliënt niet of niet geheel geverifieerd en geobjectiveerd kon worden op basis van de beschikbare gegevens.

In de tabellen 4.1.1 en 4.2.1 is zichtbaar hoe vaak en welk percentage van de afgeronde toetsingen diepgaander is getoetst en welk percentage van de diepgaandere toetsen conform en niet conform waren. In de tabellen 4.1.2 en 4.2.2 is aangegeven hoe vaak en welk percentage van de diepgaandere toetsen een face to face contact nodig was om tot een oordeel te komen

Uit de cijfers blijkt dat het percentage waarbij diepgaander moest worden getoetst is teruggelopen in de loop van 2014 en dat het percentage conforme uitkomsten is gestegen.

4.1 Herindicatie taakmandaat

In tabel 4.1.1 is te zien dat het aantal situaties waarin diepgaander getoetst moest worden in het jaar schommelde. Hierbij schommelt het conform besluit tussen de 46 en 59 procent, wat een heel stuk lager is dan bij de HiT toetsingen in tabel 3.2. De maatregel van diepgaander toetsen heeft hier dus duidelijk effect.

Tabel 4.1.1 Aantal en percentage diepgaander toetsingen bij Herindicatie via taakmandaat van het aantal HiT toetsingen en het percentage conform en niet conform na diepgaander toetsen, per kwartaal in 2014.

HiT	aantal afgeronde toetsingen	aantal situaties diepgaander getoetst	% getoetst	conform besluit	niet conform besluit
Q1	3.210	222	6,9%	52%	48%
Q2	4.104	316	7,7%	51%	49%
Q3	3.310	207	6,3%	46%	54%
Q4	2.805	133	4,7%	59%	41%
Totaal	13.429	878			

Een face-to-face contact werd door de CIZ toetser ingezet, als de situatie van de cliënt niet of niet geheel geverifieerd en geobjectiveerd kon worden. In tabel 4.1.2 is te zien dat dit aantal contacten afnam.

Tabel 4.1.2 Aantal en percentage van face-to-face contact bij diepgaander toetsen bij Herindicatie via taakmandaat, per kwartaal in 2014.

Herindicatie via taakmandaat	Q1	Q2	Q3	Q4
aantal face-to-face contacten noodzakelijk bij het diepgaander toetsen	29	21	7	5
% van de face-to-face contacten noodzakelijk bij het diepgaander toetsen	0,9%	0,5%	0,2%	0,2%

4.2 Indicatiemelding

In tabel 4.2.1 is te zien dat het aantal situaties waarin diepgaander getoetst moest worden in het jaar daalde. Hierbij schommelt het conform besluit tussen de 57 en 90 procent, wat een heel stuk lager is dan bij de IM toetsingen in tabel 3.3. De maatregel van diepgaander toetsen heeft hier dus duidelijk effect.

Tabel 4.2.1 Aantal en percentage diepgaander toetsingen bij Indicatiemelding van het aantal IM toetsingen en het percentage conform en niet conform na diepgaander toetsen, per kwartaal in 2014.

IM	aantal afgeronde toetsingen	aantal situaties diepgaander getoetst	% getoetst	conform besluit	niet conform besluit
Q1	3.192	129	4,0%	57%	43%
Q2	2.418	104	4,3%	59%	41%
Q3	2.039	39	1,9%	90%	10%
Q4	2.026	47	2,3%	72%	28%
Totaal	9.675	319			

Een face-to-face contact werd door de CIZ toetser ingezet, als de situatie van de cliënt niet of niet geheel geverifieerd en geobjectiveerd kon worden. In tabel 4.2.2 is te zien dat dit aantal contacten afnam.

Tabel 4.2.2 Aantal en percentage van face-to-face contact bij diepgaander toetsen bij Indicatiemelding, per kwartaal in 2014.

Indicatiemelding	Q1	Q2	Q3	Q4
aantal face-to-face contacten noodzakelijk bij het diepgaander toetsen	17	11	0	0
% van de face-to-face contacten noodzakelijk bij het diepgaander toetsen	0,5%	0,5%	0,0%	0,0%

5 Toetsing Portero-account

Om gebruik te kunnen maken van Portero en de aanvraagmogelijkheid tot taakmandaat, hebben organisaties een overeenkomst met het CIZ afgesloten. In deze overeenkomst is opgenomen aan welke voorwaarden en eisen moet worden voldaan om gebruik te mogen maken van Portero en hoe, namens de cliënt, een aanvraag ingediend kan worden. Het CIZ heeft in 2014 de naleving van de overeenkomst steekproefsgewijs gecontroleerd. De naleving richtte zich op:

- De *toegang* tot Portero;
- De *toestemming* van de cliënt voor het indienen van de aanvraag.

5.1 Toegang tot Portero

Het is niet toegestaan om andere organisaties of personen buiten de eigen organisatie toegang te verlenen tot het account. De inloggegevens zijn strikt persoonlijk en niet overdraagbaar. Het is de aanvrager niet toegestaan de inloggegevens door derden te laten gebruiken. De relatiebeheerder van het CIZ toetste op basis van onderstaande indicatoren en legde de uitkomsten daarvan vast in de gebruikerslijst.

Bij de controle op de toegang zijn de volgende indicatoren gebruikt:

- Inloggegevens met een e-mailadres dat niet overeen kwam met het e-mailadres van de desbetreffende, eigen organisatie;
- Inloggegevens voor het account die langere tijd niet gebruikt waren;
- Een gebruikerslijst die minder inloggegevens toonde dan aanvragers die bij de organisatie bekend waren (waarschijnlijk maakten dan meerdere mensen van één inlog gebruik).

In tabel 5.1 is zichtbaar hoeveel controles er hebben plaatsgevonden en hoeveel afwijkingen daarbij zijn geconstateerd.

Uit de controles van de accounts bleek dat de regels met betrekking tot toegang niet goed werden nageleefd, het aantal afwijking is echter fors gedaald in de loop van 2014.

Tabel 5.1 Aantal controles Portero toegang en aantal en percentage geconstateerde afwijkingen in 2014

Kwartaal	aantal controles van accounts		geconstateerde afwijkingen	
	Aantal	Aantal	%	
Q1	144	69	47,90%	
Q2	656	228	34,80%	
Q3	241	49	20,30%	
Q4	53	6	11,30%	
Totaal	1.094	352	28,6%	

5.2 Cliënttoestemming

Voor iedere aanvraag voor zorg vanuit de AWBZ die werd ingediend bij het CIZ is toestemming van de cliënt of diens wettelijk vertegenwoordiger vereist. De zorgaanvrager is verantwoordelijk voor het schriftelijk vastleggen van de toestemmingsvragen met de bijbehorende handtekening van de cliënt of diens wettelijk vertegenwoordiger.

Bij de controle op de cliënttoestemming is gecontroleerd of de toestemmingsverklaring ten minste de volgende items bevatte:

- Naam en geboortedatum/BSN van de desbetreffende cliënt;
- Datum waarop het formulier was ingevuld (deze datum moest in alle redelijkheid 'linkbaar' zijn aan de feitelijke aanvraagdatum);
- Toestemmingsvragen zoals die ook in Portero vermeld zijn, voorzien van een antwoord (Ja/Nee);
- Ondubbelzinnige vermelding van waar toestemming voor wordt gegeven;
- Handtekening van de cliënt of diens wettelijk vertegenwoordiger.

In tabel 5.2.1 is zichtbaar hoeveel controles naar de cliënttoestemming er hebben plaatsgevonden op accounts, hoeveel dossiers daarbij zijn gecontroleerd, hoeveel afwijkingen daarbij zijn geconstateerd en welk percentage van de gecontroleerde dossiers afwijkend was.

In de loop van het jaar is het percentage afwijkingen gedaald, 20% van de gecontroleerde dossiers bevatte echter in het laatste kwartaal nog steeds onvoldoende gegevens. Dat wil niet zeggen dat de cliënt geen akkoord heeft gegeven, het is echter niet te controleren of dit zo is.

Tabel 5.2.1 Aantal controles van accounts op cliënttoestemming 2014, aantal gecontroleerde dossiers en aantal gecontroleerde dossiers met afwijkingen.

Kwartaal	aantal controles van accounts	aantal gecontroleerde dossiers	aantal gecontroleerde dossiers met afwijkingen	
	Aantal	Aantal	Aantal	%
Q1	44	456	114	25%
Q2	461	5.156	925	18%
Q3	310	2.910	447	15%
Q4	115	975	193	20%
Totaal	930	9.497	1.679	20%

In tabel 5.2.2 zijn de details van de cliënttoestemming weergegeven, het totaal aantal afwijkingen is hoger dan het aantal dossiers dat is gecontroleerd, omdat 1 dossier meerder afwijkingen kan bevatten.

Tabel 5.2.2 Details cliënttoestemming, aantallen per soort afwijking

	Aantal Q1	Aantal Q2	Aantal Q3	Aantal Q4	Aantal totaal
Wel formulier, geen geldige datum	58	417	216	85	776
Wel formulier, geen handtekening cliënt of wettelijke vertegenwoordiger	39	423	180	75	717
Wel formulier, toestemmingsvragen niet beantwoord	33	290	190	83	596
Wel formulier, ondubbelzinnige toestemming ontbreekt	66	228	186	72	552
Geen toestemmingsformulier aanwezig	54	184	142	100	480
Totaal aantal afwijkingen					3.121

6 Invoering van sancties bij upcoding

In de tabellen 6.1 t/m 6.3 is van het aantal afgeronde toetsingen bepaald welke deel conform besluit was en welk deel niet conform besluit was, in aantallen en percentages. Van de niet conforme besluiten is aangegeven welke aantallen en percentages aangemerkt zijn als upcoding.

Onder upcoding wordt verstaan:

De geobjectiveerde zorgbehoefte van de cliënt komt blijkens toetsing door het CIZ niet overeen met de inhoud van het door de zorgaanbieder aangevraagde indicatiebesluit. Op het moment van het besluit is er een andere aanspraak, namelijk een lagere klasse, een ander ZZP of een andere functie of er is geen aanspraak.

In het CIZ onderzoek naar upcoding in 2013 was de upcoding hoog bij de drie vormen van taakmandaat. Uit dat onderzoek bleek dat 31% van de gemandateerde indicaties foutief was en 23% kon worden aangemerkt als upcoding.

De resultaten van het onderzoek naar upcoding in 2013 is weergegeven in onderstaande tabel. In de kolom 'Aangemerkt voor correctie' is een correctie gemaakt voor de gemandateerde besluiten die in kostprijs lager waren dan het besluit van de indicatiesteller CIZ. De gemandateerde besluiten die in kostprijs minder dan 4% afwijken, zijn buiten beschouwing gelaten.

Tabel 6 Aantal uitgevoerde toetsingen van HiT, IM en SIP na een aselechte steekproef in 2013 met de uitkomst correct of foutief.

Groepen steekproef	Totaal Aantal	Correct		Foutief		Aangemerkt voor correctie	
HiT	52	36	69%	16	31%	14	27%
IM	53	33	62%	20	38%	16	30%
SIP	97	71	73%	26	27%	17	18%
Totaal	202	140	69%	62	31%	47	23%

6.1 Upcoding Standaard indicatieprotocol

Het percentage upcoding was voor de start van Aanscherping Toezicht en Handhaving bij een aselechte steekproef 18% (zie tabel 6). Na invoering van de maatregelen vanuit Aanscherping Toezicht en Handhaving is dit percentage elk kwartaal in 2014 gedaald, van 4,5% naar 2,7%.

In tabel 6.1 zijn van de afgeronde SIP toetsingen het aantal en percentage conform en niet conform te zien, zoals ook te lezen in paragraaf 3.1. De laatste kolom geeft de aantallen van de niet conforme besluiten aan die aangemerkt kunnen worden als upcoding. Het percentage upcoding is van alle afgeronde SIP toetsingen.

Tabel 6.1 Van het aantal afgeronde toetsingen is bepaald welke deel conform besluit was en welk deel niet conform besluit, in aantallen en percentages. Van de totale afgeronde toetsingen is aangegeven welke aantallen en percentages aangemerkt zijn als upcoding.

SIP	aantal afgeronde toetsingen	conform besluit		niet conform besluit		aangemerkt als upcoding	
Q1	19.482	17.123	88%	2.359	12%	877	4,5%
Q2	21.798	19.830	91%	1.968	9%	791	3,6%
Q3	21.154	19.395	92%	1.759	8%	706	3,3%
Q4	20.357	19.071	94%	1.286	6%	556	2,7%
Totaal	82.791	75.419	91%	7.372	9%	2.930	3,5%

6.2 Upcoding Herindicatie taakmandaat

Het percentage upcoding was voor de start van Aanscherping Toezicht en Handhaving bij een aselechte steekproef 27% (zie tabel 6). Na invoering van de maatregelen vanuit Aanscherping Toezicht en Handhaving is dit percentage elk kwartaal in 2014 gedaald, van 9,7% naar 6,8%.

In tabel 6.2 zijn van de afgeronde HiT toetsingen het aantal en percentage conform en niet conform te zien, zoals ook te lezen in paragraaf 3.2. De laatste kolom geeft de aantallen van de niet conforme besluiten aan die aangemerkt kunnen worden als upcoding. Het percentage upcoding is van alle afgeronde HiT toetsingen.

Tabel 6.2 Van het aantal afgeronde toetsingen is bepaald welke deel conform besluit was en welk deel niet conform besluit, in aantallen en percentages. Van de totale afgeronde toetsingen is aangegeven welke aantallen en percentages aangemerkt zijn als upcoding.

HIT	aantal afgeronde toetsingen	conform besluit		niet conform besluit		niet conform aangemerkt als upcoding	
Q1	3.210	2.615	81%	595	19%	312	9,7%
Q2	4.104	3.498	85%	606	15%	330	8,0%
Q3	3.310	2.891	87%	419	13%	294	8,9%
Q4	2.805	2.508	89%	297	11%	192	6,8%
Totaal	13.429	11.512	86%	1.917	15%	1.128	8,4%

6.3 Upcoding Indicatiemelding

Het percentage upcoding was voor de start van Aanscherping Toezicht en Handhaving bij een aselechte steekproef 30% (zie tabel 6). Na invoering van de maatregelen vanuit Aanscherping Toezicht en Handhaving is dit percentage elk kwartaal in 2014 gedaald, van 8,0% naar 2,7%.

In tabel 6.3 zijn van de afgeronde IM toetsingen het aantal en percentage conform en niet conform te zien, zoals ook te lezen in paragraaf 3.3. De laatste kolom geeft de aantallen van de niet conforme besluiten aan die aangemerkt kunnen worden als upcoding. Het percentage upcoding is van alle afgeronde IM toetsingen.

Tabel 6.3 Van het aantal afgeronde toetsingen is bepaald welke deel conform besluit was en welk deel niet conform besluit, in aantallen en percentages. Van de totale afgeronde toetsingen is aangegeven welke aantallen en percentages aangemerkt zijn als upcoding.

IM	aantal afgeronde toetsingen	conform besluit		niet conform besluit		niet conform aangemerkt als upcoding	
Q1	3.192	2.789	87%	403	13%	254	8,0%
Q2	2.418	2.166	90%	252	10%	139	5,7%
Q3	2.039	1.919	94%	120	6%	71	3,5%
Q4	2.026	1.924	95%	102	5%	55	2,7%
Totaal	9.675	8.798	92%	877	9%	519	5,4%

6.4 Upcoding Taakmandaat

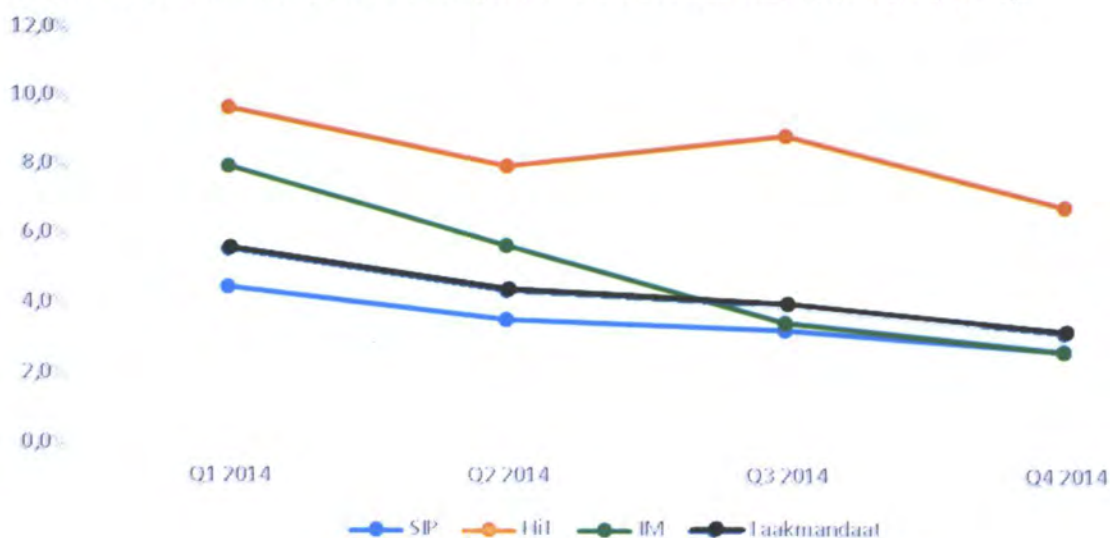
In tabel 6.4 is te zien dat bij de drie vormen van taakmandaat tezamen de upcoding in 2014 was teruggelopen, van 5,6% naar 3,2%. Het gemiddelde percentages upcoding over 2014 voor de drie vormen van taakmandaat was 4,3%.

In figuur 6.4 is dit voor de drie vormen van taakmandaat zichtbaar. Hierin is te zien dat de upcoding bij indicatiemelding het meest is gedaald.

Tabel 6.4 Van het aantal afgeronde toetsingen is bepaald welke deel conform besluit was en welk deel niet conform besluit, in aantallen en percentages. Van de totale afgeronde toetsingen is aangegeven welke aantallen en percentages aangemerkt zijn als upcoding.

Alle mandaten	aantal afgeronde toetsingen	conform besluit		niet conform besluit		aangemerkt als upcoding	
Q1	25.884	22.527	87%	3.357	13%	1.443	5,6%
Q2	28.320	25.494	90%	2.826	10%	1.260	4,4%
Q3	26.503	24.205	91%	2.298	9%	1.071	4,0%
Q4	25.188	23.503	93%	1.685	7%	803	3,2%
Totaal	105.895	95.729	90%	10.166	10%	4.577	4,3%

Figuur 6.4 Van het aantal afgeronde toetsingen per kwartaal in 2014 het percentage upcoding.

6.5 Interventies

Afhankelijk van de toetsingsresultaten is voor ieder kwartaal bepaald welk percentage van het taakmandaat van een zorgaanbieder werd getoetst. Iedere drie maanden is de balans opgemaakt aan de hand van toetsingsresultaten over de voorafgaande twee en een halve maand en zijn zonodig de regimes aangepast. Bij een toetsingsresultaat lager dan 80% conform werd een verbetertraject gestart ter stimulering van de prestaties. In het verbetertraject werden de toetsingsresultaten intensiever besproken door het CIZ met de zorgaanbieder. De zorgaanbieder was zelf verantwoordelijk voor een eigen plan van aanpak in dit verbetertraject.

In 2014 was nieuw in het beleid dat zorgaanbieders (tijdelijk) van het taakmandaat voor Herindicatie taakmandaat of Indicatiemelding konden worden afgehaald. Dit gebeurde bij een toetsingsresultaat van lager dan 80% conform na het verbetertraject. Na drie maanden kon de zorgaanbieder herstarten. Bij een 'herstart' werd de betreffende zorgaanbieder het eerste kwartaal 100% getoetst en moest deze minimaal 80% conform toetsen, was dit niet het geval dan volgde een definitieve afsluiting van de mandaatrechten voor Herindicatie taakmandaat en Indicatiemelding. De afgesloten zorgaanbieder behield wel de rechten om via Portero een reguliere aanvraag en een Standaard indicatiemelding in te dienen.

In tabel 6.5.1 worden de aantallen Portero-accounts per regime, per ingangsdatum weergegeven in aantallen en percentages.

Gedurende het jaar is er een flink verloop geweest in de regimes, er is in de loop van het jaar vooral een forse toename te zien van het aantal zorgaanbieders dat onder het lage toetsingsregime viel. Opvallend is dat het aantal accounts gedurende het jaar is gedaald.

Tabel 6.5.1 Regiemverloop in 2014.

	Start 1-jan 2014		Start 1-apr 2014		Start 1-jul 2014		Start 1-okt 2014	
Regime A	77	5,3%	366	26,2%	502	38,3%	607	48,1%
Regime B	1.279	88,0%	805	57,7%	653	49,8%	527	41,7%
Regime C	68	4,7%	174	12,5%	106	8,1%	96	7,6%
Regime D	27	1,9%	2	0,1%	4	0,3%	7	0,6%
Regime E	2	0,1%	48	3,4%	45	3,4%	26	2,1%
Totaal aantal accounts	1.467	100%	1.409	100%	1.324	100%	1.277	100%

Toelichting Regimes	
Regime A	Bij een toetsresultaat van meer dan 90% op de norm wordt het toetspercentage verlaagd naar 10% -toetsing voor HiT's en IM's
Regime B	Bij een toetsingsresultaat tussen 80% en 90% conform geldt een handhaving van 30% toetsing voor HiT's en IM's
Regime C	Bij een toetsingsresultaat <80% conform de norm start een verbetertraject. De toetsing wordt verhoogd van 30 naar 50% voor HiT's en IM's
Regime D	Bij een toetsingsresultaat <80% na het verbetertraject (Regime C) volgt afsluiting van de HiT/IM-mandaatrechten voor drie maanden
Regime E	Na de afsluiting van HiT/IM-mandaatrechten volgt 100% toetsing van HiT's en IM's

7 Belangrijkste resultaten van Aanscherping Toezicht en Handhaving

De vragen die moesten worden beantwoord in de eindrapportage Aanscherping Toezicht en Handhaving zijn:

1. In welke mate is gebruik gemaakt van het taakmandaat?
2. Wat waren de toetsingsresultaten bij taakmandaat?
3. Wat waren de bevindingen met betrekking tot diepgaander te toetsen?
4. Wat is de uitkomst van de van de controle op de naleving van het Portero-contract?
5. Wat is het effect geweest van de aanscherping van Toezicht en Handhaving op het percentage upcoding?
6. Welke toetsingsregimes zijn toegepast in 2014?

De belangrijkste resultaten zijn:

1. Het aandeel standaardindicatieprotocollen is heel geleidelijk gestegen over de periode 2012 t/m 2014. De Herindicatie taakmandaat en de Indicatiemeldingen vertonen een terugval in 2014. Mogelijk is dit een gevolg van de Aanscherping Toetsing en Handhaving en de invoering van de Wet langdurige zorg per januari 2015. Hierover zijn echter niet zonder meer harde conclusie te trekken omdat ook andere factoren een rol kunnen spelen, zoals de invoering van Portero die samenviel met de Aanscherping van Toezicht en Handhaving.
2. Het gemiddelde getoetste percentage in 2014 bij de Herindicatie taakmandaat is 26%, bij de Indicatiemelding is dit 24% en bij de Standaard indicatie protocollen 32%. In de drie vormen van taakmandaat is het aantal conforme besluiten gestegen gedurende het jaar. De Indicatiemelding had met gemiddeld 92% de meeste conforme besluiten, de Standaardindicatieprotocollen volgden met 91% en de Herindicatie taakmandaat had een gemiddeld conform percentage van 86%.
3. Het percentage gevallen waarbij diepgaander moest worden getoetst, is teruggelopen en het aantal conforme uitkomsten is gestegen.
4. Uit de controles van de Portero-accounts bleek dat de regels met betrekking tot toegang niet goed werden nageleefd, het aantal afwijkingen is echter fors gedaald in de loop van 2014. De resultaten van de controles op de cliënt-toestemming zijn in de loop van het jaar verbeterd, 20% van de gecontroleerde dossiers bevatte echter nog steeds onvoldoende gegevens. Dat wil niet zeggen dat de cliënt geen akkoord heeft gegeven, het is echter niet te controleren of dit zo is.
5. In alle drie vormen van taakmandaat is de upcoding in 2014 teruggelopen. Het gemiddelde percentage upcoding over 2014 over alle drie vormen van taakmandaat was 4,3%. De upcoding bij indicatiemelding is het meest gedaald.
6. Gedurende het jaar is in de toetsingsregimes voor zorgaanbieders flink verloop geweest. Vooral is een forse toename te zien bij het aantal zorgaanbieders dat onder het lage toetsingsregime viel. Opvallend is dat het aantal accounts gedurende het jaar is gedaald.

Samenvattend is te concluderen dat de maatregelen bij de verscherping van Toezicht en Handhaving in 2014 heeft geleid tot een kwaliteitsverbetering van de besluiten die met taakmandaat zijn afgegeven. De upcoding die voor de start van deze maatregelen 23% was, is gedaald naar 4,3%.

Dit is een uitgave van het CIZ.
Versie 1.0 – april 2015

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van deze publicatie berust bij het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ). Het gebruik van cijfers en/of teksten uit deze publicatie als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Verder gebruik van cijfers en/of teksten is zonder toestemming van het CIZ niet toegestaan. Het CIZ aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden. Voortschrijdend inzicht en informatiewensen vanuit het Ministerie van VWS kunnen leiden tot aanpassing van de vorm en inhoud van deze publicatie.